

עיונים בשפה וחברה

כתב עת אלקטרוני בין תחומי

של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה

Israel Studies in Language and Society

**Interdisciplinary Electronic Journal of the
Israeli Association for the Study of
Language and Society**

הערכת

עירית קופפרברג
מכללת לוינסקי לחינוך

עורכת ביקורת הספרים

איילת כהן, החוג לתקשורת, המכללה האקדמית דוד ילין

המייסדת והעורכת הראשונה

מלכה מוצ'ניק, המחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות, אוניברסיטת בר-אילן

המערכת

רוני הנקין, המחלקה ללשון העברית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
רון כוזר, החוג לשפה וספרות אנגלית, אוניברסיטת חיפה
מלכה מוצ'ניק, המחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות, אוניברסיטת בר-אילן
ענת סטבנס, החוג להכשרת מורים לאנגלית, המכללה האקדמית בית-ברל
אורה שורצולד, המחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות, אוניברסיטת בר-אילן

עורכת המשנה ומרכזת המערכת: איילת כהן

עורך לשון עברית: יצחק הילמן

עורכת לשון אנגלית: סנדרה פיין

התקנה והגהה: רינת הברמן

מתחזקת האתר: מירב עוזיאל

מועצת המערכת

עלית אולשטיין, בית-הספר לחינוך, האוניברסיטה העברית בירושלים
מוחמד אמארה, החוג לבלשונות אנגלית, המכללה האקדמית בית-ברל
אליעזר בן-רפאל, החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אוניברסיטת תל-אביב
גבריאל ויימן, החוג לתקשורת, אוניברסיטת חיפה
איילת כהן, החוג לתקשורת, המכללה האקדמית ע"ש דוד ילין
תמר כתריאל, החוג לתקשורת, אוניברסיטת חיפה
דב ספולסקי, המחלקה לאנגלית, אוניברסיטת בר-אילן
אילנה שוהמי, בית-הספר לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב
יוסף שטרית, החוג ללשון העברית, אוניברסיטת חיפה
אסתר שלי-ניומן, המחלקה לתקשורת ועיתונאות, האוניברסיטה העברית בירושלים

Editor

Irit Kupferberg

Levinsky College of Education

Reviews Editor

Ayelet Kohn

David Yellin College of Education

Founder and First Editor

Malka Muchnik, Department of Hebrew and Semitic Languages, Bar-Ilan University

Editorial Board

Roni Henkin, Department of Hebrew Language, Ben-Gurion University

Ron Kuzar, Department of English Language and Literature, University of Haifa

Malka Muchnik, Department of Hebrew and Semitic Languages, Bar-Ilan University

Anat Stavans, Department of English, Beit-Berl Academic College

Ora Schwarzwald, Department of Hebrew & Semitic Languages, Bar-Ilan University

Associate Editor and Editorial Coordinator: Ayelet Kohn**Hebrew Style Editor:** Yitzhak Hilman**English Style Editor:** Sandra Fine**Final text preparation and editing:** Rinat Haberman**Site Maintainer:** Merav Uziel**Advisory Board**

Muhammad Amara, English Linguistics, Beit-Berl Academic College

Eliezer Ben-Refael, Sociology and Anthropology, Tel Aviv University

Ayelet Kohn, Communication Studies, David Yellin College of Education

Tamar Katriel, Communications, Haifa University

Elite Olshtain, School of Education, The Hebrew University

Esther Schely-Newman, Journalism and Communications, The Hebrew University

Joseph Schetrit, Hebrew Language, Haifa University

Elana Shohamy, School of Education, Tel Aviv University

Bernard Spolsky, English Linguistics, Bar-Ilan University

Gabriel Weimann, Communications, Haifa University

עיונים בשפה וחברה של "האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה" הוא כתב עת בין תחומי שפיט, המציע במה אקדמית לחוקרים העוסקים בלשונות השונות המדוברות בישראל מן ההיבט החברתי-תרבותי. מטרתו לשקף ולהפיץ את המחקר בתחום השפה והחברה בישראל של חוקרים מדיסציפלינות שונות, כגון בלשנות, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, תקשורת, חינוך, תרגום ועוד. המאמרים יתמקדו בתחומים אלו מהיבטים תיאורטיים, אמפיריים, תיאוריים ומעשיים.

ISSN: 1565-9682

הכתובת להתקשרות: safa.hevra@gmail.com

כתובת האתר: <http://www.languageandsociety.co.il>

הגשת מאמרים

המאמרים וביקורות הספרים יישלחו בדואר אלקטרוני בלבד לכתובת המערכת:

safa.hevra@gmail.com

ספרים לסקירה יש לשלוח לכתובת:

ד"ר איילת כהן, ayeletkohn@gmail.com

אפשר לקרוא את ההנחיות להכנת מאמר בכתובת זו שבאתר כתב העת:

<http://www.languageandsociety.co.il>

אזכורים

"עיונים בשפה וחברה" מאוזכר במקומות אלו:

Linguistics Abstracts: <http://www.linguisticsabstracts.com>

MLA International Bibliography: <http://www.mla.org/bibliography>

ERIC – Education Research Information Center: <http://www.eric.ed.gov>

IBSS – International Bibliography of the Social Sciences:

<http://www.proquest.co.uk/en-UK/catalogs/databases/detail/ibss-set-c.shtml>

רכישה ומנויים

לספריות ולמוסדות:

650 ₪ או 185 דולר או 120 אירו עבור גיליון

לאנשים פרטיים (כולל הרשמה לאגודה):

150 ₪ או 45 דולר או 30 אירו לשנה

אופן התשלום

למנויים על כתב העת ולרכישת גיליונות בודדים נא לפנות לחברת און טיים בע"מ

דואר אלקטרוני: ontime@ontime.co.il

טלפון: 04-8405051

אתר החברה: <http://www.ontime.co.il>

Israel Studies in Language and Society of the "Israeli Association for the Study of Language and Society" is an interdisciplinary peer-reviewed journal which publishes research on the different languages spoken in Israel. The journal welcomes articles in the fields of linguistics, sociology, anthropology, communication, education, translation, etc. that deal with relevant topics from theoretical, empirical, descriptive and practical points of view.

ISSN: 1565-9682

Contact Address: safa.hevra@gmail.com

Site Address: <http://www.languageandsociety.co.il>

Submissions

To submit articles please see the Guidelines for Contributors at the following address:

<http://www.languageandsociety.co.il/>

Articles and book reviews should be sent only by electronic mail to the editorial address: safa.hevra@gmail.com

Books for review should be sent to:

Dr. Ayelet Kohn, ayeletkohn@gmail.com; Iair G. Or, iairgor@gmail.com

Indexing and Abstracting

"Israel Studies in Language and Society" is covered by the following services:

Linguistics Abstracts: <http://www.linguisticsabstracts.com>

MLA International Bibliography: <http://www.mla.org/bibliography>

ERIC – Education Research Information Center: <http://www.eric.ed.gov>

IBSS – International Bibliography of the Social Sciences:

<http://www.proquest.co.uk/en-UK/catalogs/databases/detail/ibss-set-c.shtml>

Subscription Rates

Libraries and Institutions:

185 USD or 120 EURO or 650 NIS per issue

Private Subscriptions (including Association's fee):

45 USD or 30 EURO or 150 NIS per year

Payment Systems

For subscriptions and purchase of single issues contact On Time Ltd.

E-mail: ontime@ontime.co.il

Telephone: 04-8405051

Website: <http://www.ontime.co.il>

תוכן העניינים

9-8	דבר העורכת [עברית ואנגלית]	עירית קופפרברג
מאמרים		
21-10	פירוש הדברים הנאמרים "בין השורות": על נשיאת פנים ועל המיטיבים לעשות זאת (בראשית ד, פסוק ז)	סול אזואלוס-אטיאס
48-22	הבניית רגילות בעיתונות המקוונת בישראל : מחקר מבוסס-קורפוס [אנגלית]	אלדעה ויצמן ואניטה פטור
65-49	התהוות לשון הסלנג הצבאית והפוליטית בישראל בעקבות המגע עם הערבית [אנגלית]	עבד אלרחמן מרעי ועאדל שקור
84-66	"חשוב לי להצליח בלימודים. אני לא רוצה להיות כמו אימא שלי": מבטם לעתיד של ילדים ממשפחות מהגרים בחברה הקולטת	דולי אליה-לוי ומיכל מישר
102-85	כינויים לחוזרים בתשובה וליוצאים לשאלה – היבטים לשוניים וחברתיים	בת-ציון ימיני
126-103	אוריינות קריאה בכיתה א' במגזר הערבי בישראל – מבעד לעיני המורות	יעל פויס, בסיליוס בווארדי, ומושירה מנאע
145-127	"עוטף עזה או חוטף עזה": שיח ספונטני של שדרני הרדיו החינוכי בזמן חירום	אלה בן-עטר וסמדר בן-אשר
ספרים ועוד		
147-146	משולחנה של עורכת מדור הביקורת [עברית ואנגלית]	איילת כהן
151-148	שיח פוליטי: על ספריהן של אלדעה ויצמן, אניטה פטור ולורנס ברלין: Follow-ups in Political Discourse: Explorations across contexts and discourse domains. The Dynamics of Political Discourse: Forms and functions of follow-ups.	אילאיל יציב-מליבר
158-152	על ספריהן של יעל רשף וליאורה הלפרין: העברית בתקופת המנדט: Babel in Zion: Jews, Nationalism, and Language Diversity in Palestine, 1920-1948.	רוביק רוזנטל
163-159	על ספרו של דוד לביא: צופן בגין: סוד קסמו של מנחם בגין ב"נאום התשלומים".	יהושע גתי
167-164	על ספרו של מוחמד אמארה: Arabic in Israel: Language, Identity and Conflict.	יונתן מנדל
171-168	תקצירים [עברית ואנגלית]	

Table of Contents

Irit Kupferberg	Editor introduction [Hebrew & English]	8-9
Articles		
Sol Azuelos-Atias	The Meaning of Things Said “Between the Lines”: On Holding up /Lifting up One’s Face in the Bible and on Those Who Do It Well [Hebrew]	10-21
Elda Weizman & Anita Fetzer	Constructing ordinariness in online journals: a corpus-based study in the Israeli context	22-48
Abd al-Rahman Mar’i & Adel Shakour	The Influence of Arabic on the Development of Military and Political Language in Israel in the Hebrew Communication Register	49-65
Dolly Eliyahu-Levi & Michal Ganz-Meishar	It's important for me to succeed in my studies [...] I do not want to be like my mother": The voice of migrant children about their future in the receiving society [Hebrew]	66-84
Bat-Zion Yemini	Names for the Hozrim Betshuvah and Hozrim Beshe'ela Linguistic and Social Aspects [Hebrew]	85-102
Yael Poyas, Basilius Bawardi, Moshera Manaa	Reading Literacy in 1 st grade in Arab schools in Israel: Teachers point of view [Hebrew]	103-126
Ella Ben-Atar, Smadar Ben-Asher	Resilience or vulnerability: The spontaneous discourse of educational radio presenters [Hebrew]	127-145
Books and More		
Ayelet Kohn	From the desk of the section editor [Hebrew & English]	146-147
Ilil Yatziv-Maliber	Elda Weizman, Anita Fetzer & Lawrence N. Berlin: Follow-ups in Political Discourse: Explorations across contexts and discourse domains, and The Dynamics of Political Discourse: Forms and functions of follow-ups. [Hebrew]	148-151
Ruvik Rosenthal	Ya'el Reshef & Liora Halperin: Hebrew in the Mandate period, Babel in Zion: Jews, Nationalism, and Language Diversity in Palestine, 1920-1948 [Hebrew]	152-158
Yehoshua Gitay	David Lavi: The Begin Code [Hebrew]	159-163
Yonatan Mendel	Muhammad Amara: Arabic in Israel: Language, Identity and Conflict [Hebrew]	164-167
	Abstracts [Hebrew & English]	168-171

תקצירים Abstracts**פירוש הדברים הנאמרים "בין השיטין": על נשיאת פנים במקרא ועל המיטיבים****לעשות זאת****סול אזואלוס-אטיאס**

במאמר זה אדון במידה הפרשנית הנגזרת מהנחות הפרגמטיות המקובלות על תיאוריית הרלוונטיות, ולפיהן כל טקסט המשמש לתקשורת בין בני אדם מיועד לנמענים מסוימים, ומחברי הטקסטים מקפידים לוודא שנמעניהם יוכלו לפענח את דבריהם ללא מאמץ קוגניטיבי מופרז (ווילסון וספרבר, 2004: 612). מהנחות אלה נגזרת בין השאר המידה הפרשנית המשמשת אמת מידה לדברים שלשיטתו של הפרשן נאמרים "בין השיטין". מדובר במידה האומרת שהפירוש שעל פיו טקסט נתון מבליע משמעות מסוימת הוא קביל רק אם התכנים שלכאורה מובלעים מובנים מאליהם, אם משום שכבר הופיעו בטקסט אם משום שהם ידועים לכל נמעניו של הטקסט המסוים ומוסכמים עליהם. כדי לשקול את כוחה הפרשני של מידה פרשנית זו ולדון במגבלותיה אדגים יישום של המידה לטקסט מקראי. אומנם כאשר מדובר בטקסט מקראי לא תמיד אפשר לבדוק אם התכנים המובלעים ידועים לכל הנמענים ומוסכמים עליהם, בין השאר משום שאיננו יודעים מי היה קהל הנמענים הראשוני ומה היה ידע הרקע שלו. אולם אראה שלעיתים קושי זה אינו בלתי פתיר.

Constructing ordinariness in online journals: a corpus-based study in the Israeli context**Elda Weizman and Anita Fetzer**

This paper shows how the notion of ordinariness is constructed in online journalism as an object of talk. The discussion draws on corpus-based methods, and focuses on data collected from the websites of three Israeli newspapers *Ha'aretz* (www.haaretz.co.il/), *Ynet* (www.ynet.co.il/) and *NRG* (www.nrg.co.il/). Ordinariness is not an *a-priori* concept. Rather, it is constructed, or 'being done' in ethnomethodological terms, in and through discourse. The study analyses the attitudinal features associated with two lexical realisations of ordinariness – 'the little citizen' (*ha'ezrax hakatan*) and 'the down-the-road person/citizen' (*haezrax/ha'adam min hashura*), and with the metonymic naming '[Mrs] Riki Cohen [from Hadera]', employed by the Minister of Finance Yair Lapid to construct the persona of a model citizen and highly debated in the media. The analysis shows that through discourse ordinary citizens are positioned as being more or less accountable for their social

actions and as more or less accounted to by members of the (political and journalistic) elite.

The Influence of Arabic on the Development of Military and Political Language in Israel in the Hebrew Communication Register

Abd al-Raḥman Mar'ī & Adel Shakour

The premise in this article is that military and political events in the region as a whole and in the Palestinian areas in particular have influenced military and political language in the Hebrew communication register as a result of contact with Arabic. This language is constantly growing and Arabic is the main foundation of its lexicon. With some terms, the Arabic word has overtaken the Hebrew one following adjustment to the rules of the host language's pronunciation. The article examines the use of Arabic terms, names, and idiomatic phrases in two areas: military language and political language.

"חשוב לי להצליח בלימודים [...] אני לא רוצה להיות כמו אימא שלי":

קולם של ילדי מהגרים על עתידם בחברה הקולטת

דולי אליהו-לוי ומיכל גנץ-מישר

תהליך הגלובליזציה של הגירה לא פסח על מדינת ישראל, ומראשית שנות התשעים של המאה ה-20 ועד היום הגיעו לכאן מאות אלפי מהגרים לא יהודים ממדינות שונות. כניסת המהגרים לישראל הייתה כרוכה בהעתקת מרכז הכובד של חייהם אל לב ליבה של החברה בישראל, גם אם במידה חלקית ולזמן קצוב בלבד החליט משרד החינוך להחיל חוק לימוד חובה גם על ילדים ממשפחות מהגרים השוהים בישראל ללא קשר למעמד הפורמלי של הוריהם.

מאמר זה משמיע באמצעות ניתוח טקסטים את קולם של 70 ילדים בגיל 12–17 החיים במרכז הארץ בקהילות משותפות רב-תרבותיות ורב-לשוניות ומבקש לבחון כיצד הם תופסים את מסלול חייהם. ממצאי המחקר מוצגים על פי שתי קטגוריות: מסלול חיים עתידי ומסלול חיים קיומי. במסלול החיים העתידי הביעו הילדים גישה חיובית לבית הספר, לתעודת הבגרות, לעבודה ולמילוי שאיפות בעתיד, ואילו במסלול החיים הקיומי הביעו הילדים השקפה שלילית, ורובם דיווחו כי קשה למשפחות מהגרים לחיות בישראל ולכן מעדיפים להגר למדינה אחרת.

כינויים לחוזרים בתשובה וליוצאים לשאלה: היבטים לשוניים וחברתיים

בת-ציון ימיני

בימינו אין בישראל הבחנה חדה בין דתיים לחילוניים, ובמקומה קיימת קשת רחבה של זהויות ביחס לעולם הדתי. בחברה הדתית ממצויים כינויים למי שחל פיחות באמונתו אף שעדיין לא עזב את הדת, ומנגד מגדירים את הדתיים שהתחזקו באמונתם בכינויים אחרים לתיאור התהליך שעברו ולציון הגוון הדתי החדש שלהם במנעד הדתיות הרחב, שבקצהו האחד חרדים קיצוניים ובקצהו השני חילוניים גמורים.

המאמר מציג 160 כינויים לחוזרים בתשובה וליוצאים לשאלה מספרו של דורון (2013: 61-63) וממקורות אחרים, מנתח אותם מבחינה מורפו-סמנטית ורטורית ודן בתהליכים החברתיים המשתקפים מהתרבות הכינויים בעברית בת-זמננו. נמצא כי 129 מהכינויים ניתנים ליוצאים בשאלה או ליורדים ברמה הדתית, ו-31 לחוזרים בתשובה. רק ארבעה מהם נוצרו בחברה החילונית. זהו למעשה סלנג דתי המשקף ביקורת חברתית שמטרתה להחזיר לדת את הסרים מהדרך ולמַתג ולבדל את הרמה הדתית של כל הגוונים בדת. למיתוג זה השלכות על חיי החברה והתרבות של הדתיים, על בחירת מקום מגורים ומוסדות לימוד והשפעה מכרעת על היכרויות ושידוכים.

אוריינות קריאה בכיתה א' במגזר הערבי בישראל – מבעד לעיני המורות¹

יעל פויס, בסיליוס בווארדי, מושירה מנאע

השפה הערבית היא דיגלוסית ויש בה פער לשוני משמעותי בין השפה המדוברת לשפה הסטנדרטית. לתופעה זו השפעה על אוריינות הקריאה בערבית ומכאן על הישגים לימודיים בכלל. במחקר הנוכחי רואיינו 20 מורות להוראת קריאה בכיתה א' מארבעה בתי ספר גדולים בצפון הארץ, כדי ללמוד באילו קשיים הן נתקלות בעת הוראת הקריאה, מהו הידע שלהן ומהן תפיסותיהן כלפי הגורמים לקשיי הקריאה בשפה הערבית וכיצד הן מתמודדות עם האתגרים והקשיים בהם הן נתקלות. בניתוח תוכן דבריהן נמצא שעל אף שהמורות מזהות קשיים הנובעים ממאפייני השפה הערבית, הן תולות את עיקר הקשיים בהוראת ניצני אוריינות בגנים ובתמיכה הלימודית בבית ובבית הספר. האופן בו הן מתייחסות לבעיות חושף ידע לא מספק במאפייני השפה הערבית הסטנדרטית ובקשיים המזומנים ללומדים הצעירים המדברים בביתם בשפה המדוברת אך נדרשים ללמוד לקרוא בשפה הסטנדרטית. כמו כן, מלמדים דבריהן על הכשרה לא

¹ המאמר הוא פיתוח ועיבוד של מחקרה של מושירה מנאע שנערך כחלק מחובותיה לתואר שני בהוראת שפות במכללת אורנים, בהנחיית ד"ר בסיליוס בווארדי וד"ר יעל פויס.

מספקת ועל חסר בהדרכה יעילה ומתמשכת שתחשוף אותן לידע עדכני בהוראת הקריאה של השפה הערבית.

“עוטף עזה או חוטף עזה”:

שיח ספונטני של שדרני הרדיו החינוכי בזמן חירום²

אלה בן-עטר וסמדר בן-אשר

המחקר הנוכחי מציע התבוננות במרכיבי החוסן הקהילתי באמצעות ניתוח השיח הספונטני של השדרנים בתחנת רדיו חינוכי בתקופות שידורי חירום. ביסוד המחקר עמדו עקרונות החוסן שהציעו הובפול ועמיתיו: ביטחון, רגיעה, מסוגלות, לכידות ותקווה. מרכיבי חוסן אלו נבחנו בתקופה שבה היו תושבי אזור השידור בסכנה בשל ירי טילים המכוונים אליהם. במחקר נותחו 198 שעות שידור שנדגמו בשלוש תקופות שבהן התקיים עימות צבאי (2008-2014). השיח הספונטני של השדרנים סווג לפי תוכנו על ידי הבחנה בין מסרים מגבירי חוסן (פונקציה) לאלו הפוגעים בחוסן (דיספונקציה). הממצאים הראו כי למרות כוונת השדרנים לסייע לקהילה להתמודד עם המצב הקשה הופיעו בשיח הספונטני שלהם מסרים פוגעי-חוסן רבים. תרומתו של מחקר זה היא הוספת נדבך למחקר התיאורטי בתחום ההתערבות במצבי לחץ קהילתיים ותרומה יישומית למימוש הפוטנציאל הגלום בתחנת הרדיו החינוכי ככלי עזר לפיתוח חוסן בקהילה.

² המאמר הוא חלק ממחקר רחב לקבלת התואר דוקטור של הכותבת הראשונה בהנחייתם של פרופ' אשר כהן וד"ר חנן נוה. המחקר מודות לשני החוקרים על תרומתם הרבה לכל אורך המחקר ובכלל זה התובנות הנגזרות ממנו.

תקצירים Abstracts

The Meaning of Things Said “Between the Lines”: On Holding up /Lifting up One’s Face in the Bible and on Those Who Do It Well

Sol Azuelos-Atias

I discuss an interpretive heuristic that is derived from the following assumptions of relevance theory: a) any text used for human communication is addressed to particular addressees, b) texts’ producers make sure that their addressees can understand them without too much cognitive effort (Wilson and Sperber: 2004). These assumptions entail an interpretive heuristic saying that an interpretation, according to which certain information is presumed implicitly, is acceptable only if the allegedly presumed information is a commonplace: either because it was already said explicitly or because it is known and accepted by all the addressees. In order to consider the interpretive power and to discuss the limitations of this heuristic, I will apply it to a biblical text. True, it is not always possible, where a biblical text is concerned, to know whether allegedly presumed information was known and accepted by the addressees because, among other things, we do not know who the text’s intended addressees were and what their background knowledge was; but I will show that in some cases this problem is not unsolvable.

הבניית רגילות בעיתונות המקוונת בישראל: מחקר מבוסס-קורפוס

אלדעה ויצמן ואניטה פטור

המאמר בוחן את הבניית המושג 'רגילות' בעיתונות המקוונת בישראל ומתמקד באתרים המקוונים של הארץ ושל ynet. בעקבות הגישה האתנו-מתודולוגית 'רגילות' נתפסת משימה שהאזרח מבצע בהקשר חברתי ולא תוצאה של התנהגות שכיחה. הניתוח נסמך על מחקר מבוסס-קורפוס, והנחת היסוד היא שתפיסת ה'רגילות' מובנית בשיח ובאמצעותו. בהתבסס על הגישה האתנו-מתודולוגית הניתוח בוחן את הבניית ה'רגילות' באמצעות צירופי מילים בהקשר טקסטואלי, ובעיקר באמצעות ההבחנה בין האזרח הקטן/ האדם/ האזרח מן השורה, ובאמצעות קריאה מטונימית בשם, כפי שהתממשה בבחירתו של שר האוצר יאיר לפיד להבנות את דמותה של [הגב'] ריקי כהן [מחדרה] כאזרחית לדוגמה ובדיונים שהתעוררו בעיתונות בעקבות שימוש זה. הדיון מלמד שדפוסי השיח הנדונים (קולוקציות בהקשר ושיום מטונימי) משמשים למיצוב האזרח

הרגיל במונחים של חבות כלפי פעולותיו בהקשר חברתי ולהבניית החבות של נציגי האליטה – פוליטיקאים ועיתונאים – כלפיו.

השפעת הערבית על התהוות השפה הצבאית והפוליטית בישראל במשלב התקשורתי העברי

עבד אלרחמן מרעי ועאדל שקור

בבסיס מאמר זה ניצבת הטענה שהאירועים הצבאיים והפוליטיים באזור בכלל ובשטחים הפלסטיניים בפרט משפיעים על התהוות השפה הצבאית והפוליטית במשלב התקשורתי העברי בעקבות המגע עם הערבית. שפה זו הולכת ומתרחבת, והערבית מהווה תשתית עיקרית בלקסיקון שלה. במונחים מסוימים השם הערבי היה דומיננטי מהערבית לאחר שסוגל לכללי ההגייה של השפה הקולטת. מונחים, שמות ומטבעות לשון ערביים במאמר זה נבחנו בשני תחומים: הלשון הצבאית והלשון הפוליטית.

It's Important for Me to Succeed in My Studies [...] I Do Not Want to Be Like My Mother": The Voice of Migrant Children about their Future in the Receiving Society

Dolly Eliyahu-Levi and Michal Ganz-Meishar

The process of globalization of migration has not passed by the State of Israel. The entry of hundreds of thousands of non-Jewish migrants into Israel involved moving their center of life to the heart of Israeli society, sometimes partially and briefly, and propelled the Ministry of Education's decision to apply the Compulsory Education Law to children from migrant families residing in Israel, regardless of the formal status of their parents. This study deals with the question of how children from migrant families perceive their future and existential course of life. This is a mixed-method study and it exposes the personal voice and interpretation of seventy children aged 12 and 17 living in the center of the country in multi-cultural, multi-lingual communities. The research findings are presented according to two categories: (1) A future life course - The children expressed a positive attitude towards school, maturity, work and fulfillment of future aspirations; (2) An existential life course - they expressed a negative view and most of them reported that it was difficult for migrant families to live in Israel, and so they would prefer to emigrate to another country.

Names of Ḥozrim Betshuvah and Ḥozrim Beshe'elah:**Linguistic and Social Aspects**

Bat-Zion Yemini

The article presents 16 names for persons who recently became religious and persons who renounced religion from Doron (2013: 63-61) and other sources. It analyzes them semantically, morphologically and rhetorically, and discusses the social processes that are reflected in the multiplicity of the names in contemporary Hebrew.

It was found that 12 of the names are attributed to those who left religion or became less religious, and 31 to Ḥozrim Betshuvah. Only four names were coined in secular society. Actually this is religious slang that reflects social disapproval and is aimed at restoring religion among believers, as well as branding and rating the shades of faith among them. The branding has implications for the religious and their social life, the choice of their place of residence and the educational institution for their children, and is a decisive factor in dating and matchmaking.

Reading Literacy in 1st Grade in Arab Schools in Israel: Teachers' Point of View

Yael Poyas, Basilius Bawardi, Moshera Manaa

Arabic is a diglossic language, and there are significant linguistic differences between Spoken and Standard Arabic. This phenomenon affects students' reading literacy in Arabic and hence academic achievements. In the present study, interviews were carried out with twenty 1st grade teachers engaged in the teaching of reading, from four large schools in the north of Israel, in order to examine the difficulties they encounter in teaching reading, their knowledge and perceptions of the factors causing reading difficulties in Arabic, and the manner in which they deal with the challenges and difficulties they encounter. Content analysis of the data showed that despite the fact that the teachers identify difficulties based on the characteristics of Arabic, they feel most challenges are based on the preparation system of the students and the support they receive during the learning process. The manner in which they deal with the problems reveals insufficient knowledge of the characteristics of Standard Arabic and the difficulties facing the young learners who speak Spoken Arabic at home but

are required to learn to read in Standard Arabic. In addition, the data demonstrate a lack of effective, ongoing guidance, which would expose teachers to updated knowledge for teaching reading in Arabic.

Resilience or Vulnerability: The Spontaneous Discourse of Educational Radio Presenters

Ella Ben-Atar and Smadar Ben- Asher

The present study proposes an examination of the theoretical principles suggested by Hobfoll et al. (2007) (safety, calming, efficacy, connectedness, and hope) by means of an analysis of the spontaneous discourse of educational radio presenters during emergency broadcasts when the region's residents are living in constant danger of rocket fire. The study analyzed 198 broadcasting hours sampled from three different periods of military conflict (2008-2014). The radio presenters' spontaneous discourse was analyzed by content, drawing a distinction between resilience-promoting (function) and resilience-impairing (dysfunction) messages. The findings show that despite the presenters' intention to help the community contend with the difficult situation, numerous resilience-impairing messages also appeared in their spontaneous discourse. The contribution of the present study is the addition of a further layer of theoretical research on intervention in community stress situations, and a practical contribution for utilizing the potential inherent in educational radio as a tool to aid development of community resilience.